

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer
 Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

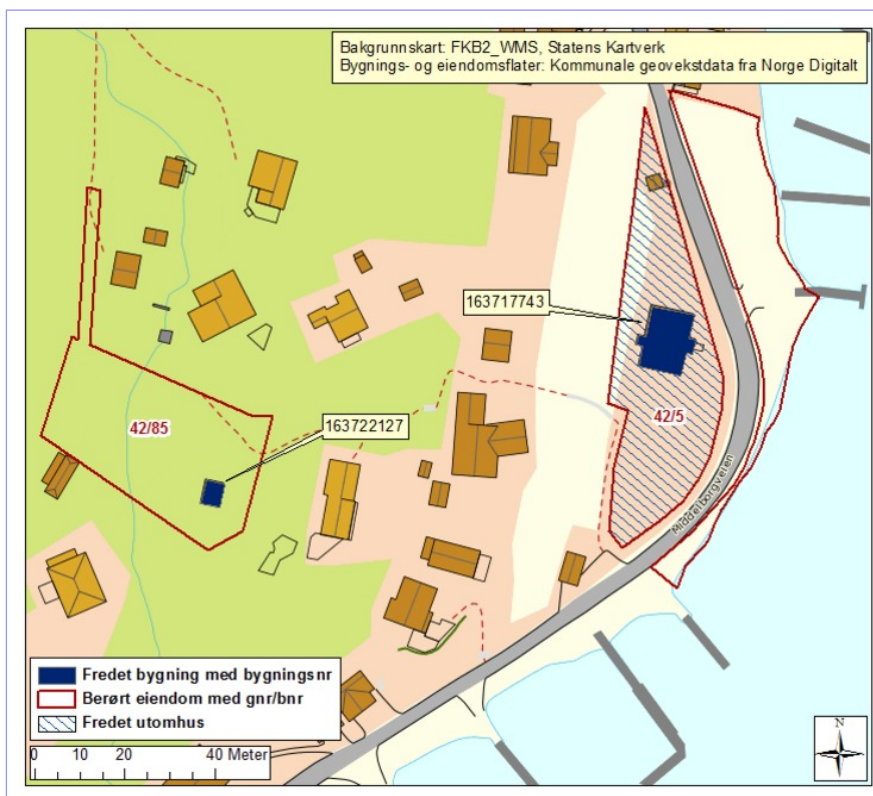
ÅRØYSUND TIDLIGERE TOLLSTASJON

Kommune:
722/Nøtterøy

Gnr/bnr:
42/85
42/5, 12

AskeladdenID:
175304

Referanse til landsverneplan:
Kompleks 2486

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
•Hovedbygning	1830	163717743	42/5, 12	Eksteriør/Interiør
•Utomhus			42/5, 12	Utomhus
•Vaktstue	1917	163722127	42/85	Eksteriør/Interiør

Fredning kompleks

Omfang: Fredningen omfatter hovedbygning, vaktstue og utomhus.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Årøysund tidligere tollstasjon som et viktig arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk viktig eksempel på en tollstasjon i uthavn fra 1830-tallet.

Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng, utomhus, samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet. Utomhus er markert med blå skravur på kartet.

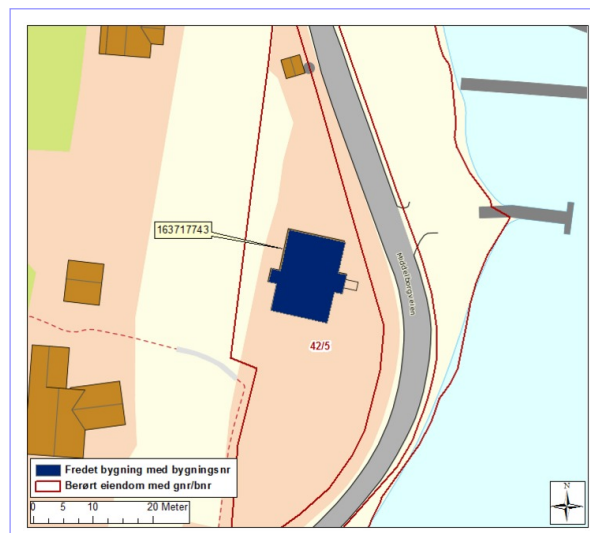
Begrunnelse: Årøysund er eksempel på tollstasjon i en uthavn i Oslofjorden der man etter hvert kjøpte en bolig til stedets overtollbetjent. Hovedbygningen er tids- og stedstypisk, mens vaktstua er et tydelig uttrykk for Tollvesenets virksomhet på stedet. Hovedbygningen på Årøysund har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

HOVEDBYGNING

Bygningsnr:	163717743
Gnr/bnr:	42/5, 12
Oppført:	1830
AskeladdenID:	175304-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 7994 Kompleks 2486

Fredning bygning

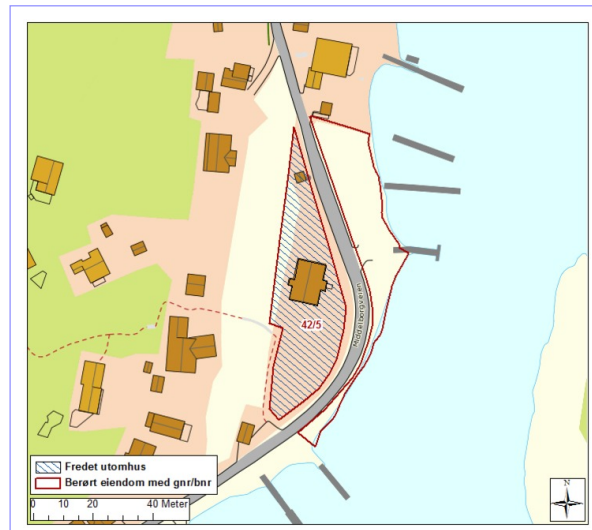
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak og detaljer som dekor m.v. Fast inventar som skap og ovner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare hovedbygningen på Årøysund som eksempel på en tidligere tollstasjon fra 1830-tallet, for overtollbetjent, med stor arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk verdi. Fredningen viderefører og formaliserer den administrative fredningen fra 1934.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Årøysund er eksempel på tollstasjon i en uthavn i Oslofjorden der Tollvesenet kjøpte bolig til stedets overtollbetjent og rørskarer. Hovedbygningen er forholdsvis godt bevart med mange detaljer i et uttrykk som er karakteristisk for overklassens lokale byggeskikk fra perioden rundt 1830-tallet. Hovedbygningen på Årøysund har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	42/5, 12
Oppført:	
AskeladdenID:	175304-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903566 Kompleks 2486

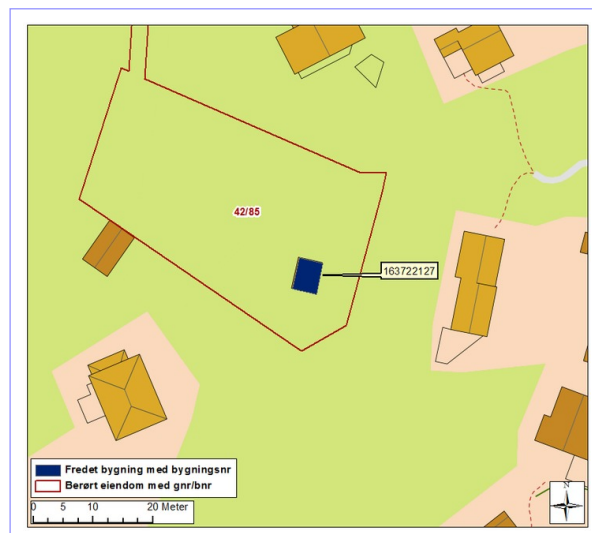
Fredning utomhus

- Omfang:** Fredningen omfatter utomhusanleggenes arealer, terreng, strukturer som hage, gårdsrom, grøntområder, hovedelementer som stier, dekker, belegg, vegetasjon samt konstruksjoner som gjerder, porter, murer, belysning, trapper med detaljer, materialbruk og overflater. Omfanget av fredningen er markert med blå skravur på kartet.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare utomhusområdet som en sektorhistorisk og kulturhistorisk viktig del av et anlegg ved en tidligere tollstasjon.
- Begrunnelse:** Uthomhusområdet består av hage. Hagen var viktig for tollerne og deres familier både til rekreasjon og nyttevekster.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

VAKTSTUE

Bygningsnr:	163722127
Gnr/bnr:	42/85
Oppført:	1917
AskeladdenID:	175304-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 7995 Kompleks 2486

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk og detaljer m.v. Fast inventar som skap m.v. er fredet som del av interiøret. Fredningen er kun knyttet til vaktstua og øvrige deler av tomten den ligger på inngår ikke.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare vaktstua som en sektorhistorisk og kulturhistorisk viktig bygning for Tollvesenets drift i uthavnen. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialebruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Vaktstua ved Årøysund tollstasjon ble bygget i 1917 etter at den gamle fra 1880 ble revet. Vaktstua var viktig for Tollvesenet da det er utsyn til leden inn til Tønsberg fra høyden den ligger på. Vaktstua er forholdsvis godt bevart i sitt opprinnelige uttrykk.